ДОДАТОК до „БУКОВИНИ“.

РУСКА РАДА

НАРОДНА ҐАЗЕТА

Виходить що тижня в пятницю | Адрес Редакциї: „РУСКА РАДА“ в Чернівцях ул. Петровича ч. 2. | Коштує річно 4 корони.

Ч. 28. Чернівцї, дня 22. (9.) липня 1904. Рік VII.

Ще не вмерла Україна!

Дорогі братя! Рускі хлїбороби! Маємо радість і втїху велику. При пятничних виборах до краєвого сойму вийшли всї наші кандидати. Всїх шісьтох щирорускuх кандидатів вибрав наш нарід до сойму, а кацапскі керинники, як се ми предсказували, попадали всї до одного. Тож братя най нам буде радість, а нашим чесним виборцям, що помимо ворожих підкупств, обстояли при мужицкій справі най буде слава!

Із волоских народних кандидатів перепав лиш один, а за те вийшло їх пять так, що рускі і волоскі мужики побідили всюда боярско дїдичівску спілку. Ось вам вислїд виборів із поодиноких виборчих округів:

Садаґура-Бояни.

Вибраний послом проф. др. Стефан Смаль-Стоцкий 59 голосами проти 52 голосів, що впали на Нїка Фльондора.

(При попередних виборах вийшов одноголосно послом проф. др. Стефан Смаль-Стоцкий. Тепер вів проти него шекольну аґітацию новоселицкий дїдич Нїко Фльондор. За голоси платили дїдичівскі аґітатори тисячами).

Вижниця.

П. Николай Василько вибраний знов послом 81 голосами. Консисторник о. Ганицкий дістав 9 голосів, а 3 виборцїв не явило ся. Перше послував звідси також п. Николай Василько.

Кіцмань.

Послом вибраний проф. Єротей Пігуляк 69 голосами проти 29, що впали на кіцманьского бургомистра Димитрія Бажана.

(При виборах із 1898 р. одержав проф. Єротей Пігуляк 63 голосів проти 24 гол., що впали на москвофільского кандидата Снятинчука.

Заставна.

Вибраний совітник суду Филимон Калитовский 51 голосами. Давний посол др. Евген Ґакман перепав із 46 гол.

Вашківцї-Станівцї.

Вибраний мужик Тодор Левицкий 63 голосами против 21 о. др-а Богатирця, що перепав. Перше послував з відси також Тодор Левицкий.

Серет.

Вибраний 77 голосами совітник суду Артур Малик, Перше послував відси дїдич Тодор Фльондор.

Чернівцї.

Послом вибраний вільнодумний Волох Фльореа Люпу 90 го-

лосами проти 1, що впав на Бубурудзана. (Перше послував відси дідич Марін.)

Сторожинець

Послом вибраний вільнодумний Волох барон Жорж Василько 118 голосами проти 6 голосів, що впали на Бурлу. (Передтим послував відси боярин Модест Ґріґорча.)

Сучава.

Вибраний боярин Вартерес Прункул 63 голосами. Тит Ончул із 25 перепав. (Перше був тут послом Аврель Ончул а тепер видно підкупствами поборов знов боярин).

Кімполюнґ,

Вибраний вільнодумний Волох Аврель Ончул 75 голосами проти 19, що впали на д-ра Криклевича. (Перше послував відси о. Бальмош).

Ґурагумора.

Послом вибрано вільнодумного мужика Александра Бубурудзана 102 голосами проти 28, що впали на б. посла з сего округа і був. краєвого маршалка І. Лупула, який отже провалив ся.

Радівці.

Послом вибраний Вільнодумний Волох Теофіль Сімйонович 78 голосами кандидат пана Д-р Бленду, що із 37 голосами повалив ся.

Електричні явища в атмосфері.

Кождому із людий довелось вже чи раз бачити лискавку та чути грім. „Христянин“ побачивши лискавку перехрестить ся, бо знає з досьвіду, що зараз по тім слідує грім, який інколи ударяє в предмети та запалює їх. Знаком хреста просить висшу силу, щоб відвернула ту неумолиму силу природи від нього та його окруженя. — Тай не диво сьому, бо перед сотками літ уважав загал ті природні явища — лискавку та грім — чимсь надприродним, надзвичайним. Нині однак наука рослідила ті явища як слід і вияснила, що вони є звичайними явищами електричними.

Поки станемо говорити про ті електричні явища в атмосфері, розповімо коротенько, що то таке та електричність та як можна еї одержати. — Є много предметів як сїрка, скло і иньші, що потерті

Заяць з Інуби.

(Японьска народна казка).

Було колись вісїмдесять і один братів, що були князями в краю. Они дуже завидували один другому, бо кождий з них хотїв королем бути і панувати над другими та й в цїлім краю, а до того ще й всї залюбили ся в однїй і тїй самій княгини. А то була, як може знаєте, княгиня Якамі і Інубі. Наконець згодили ся всї на то, що підуть разом до Інуби і там будуть по черзї пробувати, котрого княгиня з них собі вибере. Але хоч вісїмдесять з тих братів і заздростили один другому, то все-таки всї разом в тім годили ся з собою, що ненавиділи вісїмдесять першого, котрий був добрий і лагідний і не любив їх задля їх лютости і сварливости. Коли вибрали ся в дорогу, наклали на бідного наймолодшого брата свої річи та казали єму іти за собою, мов би він був їх слугою, а то прецї був їх рідний брат і такий самий князь як і они.

Коли они так ішли, прийшли тих вісїмдесять князїв до рога Кета; там застали якогось бідного заяця, котрому хтось стягнув цїлий єго кожушок і він лежав тут дуже хорий і нужденний. Тих вісїмдесять князїв сказали до заяця: Ми тобі порадимо, що робити. Іди та скупай ся в морскій водї, відтак положи ся де на горбі, щоби вітер тебе обсушив. Тодї тобі, так ми тобі обіцюємо, відросте знову твій кожушок. Бідний заяць повірив їм, пішов і скупав ся в мори а відтак положив ся на сонци щоби вітер єго обсушив. Але коли солона вода на нїм обісхла, шкіра на нїм всюди попукала, що єго страшно болїло і він аж кричав з болю та ще гірше був хорий як передтим.

Але вісїмдесять і перший брат пристав ся був далеко поза тамтими другими

шовком, вовною або футром, притягають иньші легонькі предмети ось пр. кусники паперу, а опісля відтручують їх. Натиранем викликуєть ся тим тїлам особливий стан, що дає їм силу притягати і відтручувати иньші легкі тїла. Причину того незвичайного стану названо електричностию.

Наелектризувати якийсь предмет, значить, викликати в нїм стан електричности натиранем або иньшим способом. Возьмім в руки одну плитку зі шкла а другу з кавчуку; потрім одну об'другу і зближаймо їх по черзї до кусників паперу, то пересьвідчимо ся, що одна з них буде кусники паперу притягати, а друга ме їх відтручувати. (Шклянна плитка ме притягати, а кавчукова відтручувати). З того бачимо, що є два роди електричности. В науцї згоджено ся, щоб електричність шкла називати додатною (+), а електричність кавчуку від'ємною (—).

Досьвід учить, що два тїла так само наелектризовані від'тручують ся, а ріжно наелектризовані притягають ся.

Коли маємо два тїла ріжно наелектризовані се є одно додатно а друге від'ємно а в однаковій скількости, то ті тїла по зіткненю з собою або лише приближені до себе (єли мають в собі більший засіб електричности) тратять електричність — а ми говоримо невтралїзують, ся себто електричність додатна і від'ємна неначе прискакують до себе і нївечуть ся взаїмно.

Коли-б ті тїла мали острі кінцї, то зближивши їх до себе бачимо, що з одного тїла перескакують маленькі іскорки одна по другій на друге тїло. При тім почуємо тряскіт-тарахкотанє, а се тому, що іскри поборюють при тім опір воздуха.

Дуже ярко бачимо то явище на машинї, що служить до одержаня електричности в більшій скількости. Коли при помочи такої машини витворюємо електричність, то одержуємо два роди еї: електричність додатну та електричність від'ємну, котрі появляють ся на відповідних частях машини — на так званих електродах. Коли ті електроди серед руху машини зближимо до себе, то обі електричности лучать ся з собою, а то явище иншої сполуки являєть ся яко ряд ясних искор, що з лоскотом перескакують поміж електродами. Як одну електроду заосмотримо острим, металевим кінцем зверненим до другої електроди, то искри муть перелїтати

бо він нїс їх річи; але наконець прийшов і він на горб, аж угинаючись під своїм тягаром. Коли побачив заяця, спитав его: „Чого ти тут лежиш і кричиш?“ — „Мій любий — відповів єму заяць — зажди хвилинку а я розкажу тобі цїлу мою історию. Я був на острові Окі і хотїв перейти до сего краю. Я спершу не знав, яким способом аж наконець прийшла менї щаслива гадка. Я сказав до крокодилїв[1]) що плавали у водї: Будемо числити, кілько крокодилїв єсть у водї а кілько заяцїв на земли. Зачинаймо від крокодилїв. Ходїть сюди і ставте ся впоперек один за другим від сего острова аж до рога Кета; я буду іти по вас і числити, аж так перебіжу на другий бік. Коли вас так перечислю, то будемо числити заяцїв і побачимо, чи більше заяцїв, чи крокодилїв. Крокодилї пристали на то і поклали ся рядом. Я перебіг по них і числив їх при тім та хотїв якраз скочити на берег, коли став сьміяти ся і сказав: Ви дурні крокодилї, менї байдуже, кілько вас всїх; менї треба лиш було моста, перейти через море. Ох, чому ж я похвалив ся, заким ще станув на сухій земли! А то послїдний крокодиль, що лежав на самім кінци, вхопив мене і обдер менї весь мій кожушок.

„Добре тобі так, бо ти їх ошукав — сказав вісїмдесять і перший брат; — але розповідай дальше свою історию“.

„Коли я так лежав і кричав, — говорив заяць дальше — порадило менї вісїмдесять князїв, що перед тобою сюди переходило, щоби я скупав ся у морскій водї і обсушив ся на вітрі. Я так і зробив, а тепер менї сто разів гірше, як було перед тим; цїле тїло мене болить“.

Тодї сказав вісїмдесять і перший брат до заяця: „Іди борзенько до ріки, она таки ось тут близенько. Обмий ся добре в сьві-

[1]) Крокодилї — такі звірята.

(кажучи наглядно) переважно до того острого кінця. Ба навіть і тоді, коли той острій конець відсунемо досить далеко від другої електроди, вплив його буде видний, искри перестануть вправді перелїтати, но сполука електричности буде відбувати ся дальше з сиченем (лоскотом) та побачимо, що з острого кінця виходити ме смуга (вязанка) голубого сьвітла і прямувати ме до другої електроди.

Маючи на тямці дїлане електричної машини а головно процес, який відбуває ть ся поміж електродами машини та, памятаючи на те, що земля наша є також наелектризованя і то від'ємно, загостїм на часочок в атмосферу. Самі піти не можемо, бальонами не оплатитить ся, а впрочім, на що нам самим трудити ся. Зробім се так, як то зробив Франклїн 1752. року. *Ник. Дониш.*

(Конець буде).

ОТВОРЕНЄ КАСИ В БОЯНЧУКУ.

Дня 17. с. м. отворено касу пожичкову і щадничу для громади Боянчук. Коло одинайцятої години прибув на місце п. проф. ґімн. Антін Клим, яко делеґат „Селяньскої каси“ враз з урядником сеї каси, Андрієм Паращаком. Тут привитав їх спорий гурток доокресного учительства під проводом надучителя тамошної школи, п. Падури. Ледви покінчено взаїмні привіти, залунали в воздусї примітивні, однак доволї симпатичні звуки сїльскої, своєрідної музики, а по будинку шкільним поніс ся голосний клич: „Юрківска „Сїч“ іде!“ Очам зібраних представив ся розкішний, величавий вид. Неначе справдїшні колишні очай духи—козарлюги, ступали бундючно юрківскі парубки; ішло також чимало дївчат в сьвяточних, пестрих строях; на чолї „Сїчи“ їхав верхом єї кошовий п. Князький, учитель Юрківскої школи. Не можна тут не запримітити, що сей кошовий, є одним з лїпших і більше дбалих дїячів що до орґанїзациї повірених їм товариств сїчових.

Треба рівнож піднести факт єго заслуги, що він прибув зі своєю „Сїчию“ корпоративно і на віче чернов. укр. студентів, яке відбуло ся дня 3. липня с. р. в Чернівцях.

Згуртовані Сїчовики розпочали сьпівати народні піснї. З села валили густі товпи народу, прислухуватись тим сьпівам. Хотя, що правда, ухо музика найшло-би тут було неодну недостачу — все-ж таки настрій загалу зібраних був повний розревненя. Дивлячись на обпалені сонцем, зіпрілі лица парубків і дївчат, що висьпівували, як вміли, патріотичні піснї — бачило око сьвідомого Русина, що мужицка верства — се сила, яка ужита вмілим проводирем, спосібна кинутись до всего, навіть до великих, преславних вчинків. Однак за мало она ще сьвідома, куди іменно веде ся дорога яку вказують її старші, осьвічені братя. Се найлїпше видно там, де меньше сьвідомі национальної справи мужики, дають ся, бодай почасти, зловити в сїти, от хочби такому „фундаторови за чужий гріх“ — Бажанови і єго полїцаям...

Та сьпіви гомонїли, а підписаний учасник, дивлячись на згромаджених Сїчовиків під проводом перебраного в народний стрій кошового — учителя народного — не йняв віри власним очам, знаючи занадто добре галицку поведїнку в таких справах! Єму здавалось, що, як се дїєсь в Галичинї, ось-ось заторохкотить віз з ко-

---

жій водї, набери відтак порошку з цьвіту трав, що росте над берегом, посип єго на землю і обкачай ся в нїм добре; коли так зробиш, то шкіра на тобі загоїть ся а кожушок знову тобі виросте. Заяць зробив так, як єму той брат порадив, і був від того часу зовсїм здоровий а кожушок поріс на нїм ще густїйший, як був перед тим.

Тодї сказав заяць до вісїмдесять і першого брата: З тих вісїмдесять князїв, твоїх братів, не сподобає собі княгиня з Інуби нїякого. А хоч ти носиш їх річи за ними, то княгиня буде твоя а з нею і єї край. І так стало ся дїйстно; княгиня не подобала собі анї одного з тих вісїмдесять братів, а вибрала вісїмдесять першого, бо він був добрий і щирий. Він став опісля королем в краю і они обоє жили собі щасливо аж до кінця житя.

місарем, задудонять острі, марсові кроки плечистих жандармів, .блиснуть баґнети..... а весь зібраний там нарід провалить ся десь в безвісти, і щезне з людського ока гей-би який чудний, сонний привид......

Акт отвореня каси розпочав над'учитель тамошної школи, п. Падура, подякувавши п. проф. Климови за те, що не жалїв труду, вибрати ся в так значно віддалену місцевість, та ще підчас такої спеки. Відтак виступив з промовою п. проф. Клим. Говорив довго і приступно для уровени мужицкого ума, вказуючи наглядно на лихі обставини, економічну руїну земельної ґосподарки і лихі условини мужицкого житя, подаючи заразом раду, як можна видвигнутись з того незавидного положеня. Зміст бесїди в скороченю меньше-більше такий:

— Видима річ, — говорив бесїдник — що наш нарід підупав економічно далеко більше, чим иньші народи, що живуть серед него, хоча в таких самих условинах. Управляють ту саму землю, платять такі самі податки, однак жиють і відживляють ся, убирають ся, далеко вигіднїйше і лїпше, чим наші селяни. Яка-ж сему причина? Причиною є нїчо иньше, як брак сьвітла науки і ясного, меткого ума. Народу раз ураз прибуває, а земля все одна і та сама. Де вперед ґаздував один — там тепер бідують 3 або 4 ґазди. Годї заставляти ґаздї 3 або 4 синів до хлїборобскої працї на 3 або 1 фальчі поля. Треба завчасу розміркувати, як-би розмістити свої дїти, щоб не треба було дробити і так роздроблені вже селяньскі парцелї.

Одного сина дати до школи, другого віддати до якогось поплатного ремесла, третого заправити до якоїсь торговлї, но, а четвертий вже остав-би ся сам на батьківскім куснику поля. Так роблять більше осьвічені народи від нас, от прим. Чехи або Нїмцї — і тому їм лекше жити на сьвітї, хоч їм земля не лїпше родить від нашої, хоч не платять менших податків. Возьмім на увагу, кілько то Жидів жиє серед нас, от-так хитро-мудро, без нїяких ґрунтових посїлостий, і живе як всї знають, далеко лекше і вигіднїйше. Крім науки треба ще нашому народови єдности, щоб в разї потреби зумів і схотїв постояти один за всїх, а всї за одного.

Не треба нарікати на якихось там ворогів нашої справи — ми самі собі найбільшими ворогами.

Плаче і нарікає дитина, як єї дасть батько, або матїр, заслуженого стусана плаче, а не знає, і не подумає, за що єї бито. (Потакуваня).

Нинї закладає ся у вас каса — кінчив бесїдник — котра має вас з часом піднести з економічного упадку, та не думайте, що з єї отворенєм настане у вас вже така благодать, що хоч заложи собі руки і сиди, а воно вже само все добре піде.

Се виглядало-би так, як-би хтось купив собі приміром бичка, привязав єго до жолоба, не кормив, не дбав за него а ждав, доки він не виросте, тай не принесе єму доброго зарібку. (Потакуваня). Бесїду свою закінчу хиба тим, що пожелаю Вам сердечно в імени черновецких Русинів щасливого успіху в розвитку вашої каси, а ви скілько мога, докладайте рук до сего спасенного дїла, складаючи до неї всякий зайвий гріш, в чім впрочім, допоможе Вам Видїл краєвий за старанєм наших руских щирих, бувших, а дасть Бог, що і будучих послів, от як приміром дра, Стефана Смаль-Стоцкого.

(Грімкі оклики: славно!) Вкінци відсьпівали Січовики народний гимн.

Відтак повитали ще нове стоваришене кошовий Юрківскої Січи, п. Князький і відпоручник каси з Кучурова малого управитель тамошної школи п. Радомский, почім приступлено до порядку дневного.

Збори замкнув надучитель місцевої школи п. Падура.

По сїм удав ся кружок учителїв і учительок до їдальної салї; старші ґазди і ґаздинї почали серед оживленої гутірки частуватись напитками і перекусками, а все молоде відійшло кілька кроків на толоку, де віддало ся залюбки веселій гулянцї.

Підчас обіду вніс, п. проф. Клим тоаст в честь зібраних учасників з учительства , підносячи їх дотеперішні щирі змаганя і невсипущі труди на народній буковиньскій ниві, висказуючи надію, що вони достоять і дальше на сїм становиску, а головно, що чувати-муть дальше над хосенним, переведенєм сеї дуже важної справи для народного добра — виборів.

Незабаром відмашерувала Юрківска „Січ“, а коли увозив з собою фіякер п. пр. Клима — залунало грімке, невгаваюче: Славно!

Андрій Паращак

Війна.

Японції занявши всї гірскі переходи в горах Феншулїн, взяли армію ґен. Куропаткіна з трох сторін: від полудневого заходу їде ґен. Оку з чотирома дивізиями, від сходу ґен. Нодзу, а від північного сходу взяв ся обходити армію ґен. Куропаткіна ґен. Курокі. Скоро би лиш сему послїдному удало ся дїйстно зайти аж до Лаоян і взяти се місто або бодай позициї поза ним на півночи над зелїзницею, то судьба армії ґен. Куропаткіна була би запечатана. Здає ся, що як з одної сторони ґен. Курокі старає ся як найскорше зайти Росиян на лївім крилї, так з другої сторони ґен. Куропаткін старає ся всїма силами удержати для себе отвором відворот на північ до Мукдену. Сю задачу мав сповняти корпус ґен. Келлера, котрий заступив дорогу армії ґен. Курокого перед переходом Мотієн в горах. Японції ґен. Келлера побили вибивши много люда і машерують тепер дальше, бо ґен. Куропаткін прислав до Петербурга телеґраму, котра в оглядній формі доносять очивидно о новій великій поражцї Росиян. Куропаткін телеґрафує іменно що в сторонах коло Янцелїну відбула ся дня 17. с. м. велика битва помежи кольонною ґен. Келлера а армією японьскою. Насамперед атакували Росияни, однакож в виду пригнїтаючої переваги неприятеля мусїли уступити. Відтак заатакували Японції Росиян і відбула ся битва, котра тревала 15 годин, а в котрій Росияни стратили звиш 1000 людий. Близших вістий о сїй битві нема; але вже то само, що ґен. Куропаткін не говорить о побідї росийского войска, лиш о пригнїтаючій перевазї неприятеля, о стратах і о уступленю росийских відділів, єсть докозом, що Росияни десь в сторонах межи Яояном а гірским переходом Мотієн потерпіли велику поражку, котра остаточно може статись початком кінця армії ґен. Куропаткіна.

Дописи.

Із Глїбокої.

Ми парубки і дївчата у Глїбоцї, дістали сей лист від пана над'учителя Ілюка із Кичери, і то так нас урадувало що ми, як се прочитали на Петра, у читальни перед зібраними парубками і дївчатами разом около 70 (де вони у згаданї годинї мають науку співу) то всї сказали що дуже радї, аби се було надруковано в „Рускій Радї“ тому підписані члени Виділу хорального, Михайло Микитюк, Петро Крилюк, Настасія Зеленько і Домнїка Возняк, за всїх просимо Редакцию щоби се надрукували в „Рускій Радї“ тай разом із сим письмом дарував на нашу читальню п. Ілюк 2 коронї за що єму сердечно дякуєм. Ось те письмо: „Дорогі Братя читальники! Сьвідома Молодїже руска в Глїбоцї! Щасливі Ви! Що-сте найшли шлях той правдивий! Та коби Вам у слїд пішли всї блукаючі предивні!

Піснею вяжете свої молоді серця, й Бог Вам допомагає, боронити від лукавого стрільця молодечу Вашу честь. —

Постійте-ж твердо на сїм Вами здобутім шляху, що-б Вас жаден мстивй воріг не з'умів переборoти на свою — для Вас лиху чорну долю — хоть би кілько штук він умів. Ви тепер муруєте міст із темноти на Божий сьвіт — а за Вами....... лиш дай Боже щоб лавами, пішли всї мов журавлї рядами.

А тогди то усьміхнеть ся Ваша доля Вам на стрічу, всяке лихо відвернеть ся й почвалає гет від Вас пріч.

А як залунає пісня нова із повних грудий свобідних, тогди пробудить ся „Мати“ знова, до дїток своїх рідних.

І пригорне їх до себе, до зболїлої груди, вони рани улегчать єї — так і жить нам всїм лекше буде.

Тогди певно „Ще не вмерла!“ тай не вмре нїколи! поки жиють її рідні дїти

й дбають про ню щиро мов — соколи!
З низеньким уклоном Ваш брат
Кичера, в червню 1904.
Іля Ілюк.

Всячина.

Еміґрантам під розвагу. Америк. „Свобода“ з 7. с. м. містить отсю замітку: Нове тайне розпоряджене для еміґрацийних урядників видано тими днями на Ellis Island, котре є вимірене проти тих еміґрантів, за котрих переїзд з краю хтось другий заплатив. Се розпоряджене наказує як найточнійше примінювати всї приписи еміґрацийні до таких еміґрантів. Дїє ся звичайно так, що єсли хто хоче спровадити до Америки свою родину з краю, то купує тут шіфкарту і білєт на желїзницю аж на місце призначеня. Так роблено, від коли зачала ся еміґрация до Америки. З такими еміґрантами, що мали наперед заплачену шіфкарту, обходжено ся дуже чемно, бо се, що єму хтось з Америки купив шіфкарту, давало певну запоруку, що такий еміґрант дасть собі в Америцї раду. Першим ударом виміреним проти таких еміґрантів було розпоряджене, що кождий з них має мати при собі готівкою 10 до 25 долярів. Пізнійше вийшло нове розпоряджене, що напротив такого еміґранта мав вийти в Америцї той, хто єму купив шіфкарту. В наслїдок тих розпоряджень, власти еміґрацийні тримають їх на Ellis Island так довго, доки хто напротив них не вийде і не дасть їм потрібної суми грошей. В сей спосіб задержано в минулім тижни около 1500 пасажирів з ріжних кораблїв. — Тим способом американьскі власти хочуть обмежити величезний наплив іміґрантів до Америки. Найже ті, що мали гадку їхати до Америки, добре надумають ся, чи мають надармо викинути гроші і опісля дїдами вернути до Буковини. Пригадуємо також, що калїк, слабих і неписьменних до Америки не впускають.

Перші загальні збори читальнї „Рускої Бесїди“ в Майданї Лукавецкім відбули ся дня 12. липня 1904. Зїйшло ся поважне число народа так з місцевих як також з Лукавця, Карапчева і Мігови. З інтеліґенциї прибув о. Маланчук з Лукавця, наш заслужений патріот п. К. Шербановський надучитель з Лукавця а також тов. Л. Киселиця. По службі Божій удали ся люди на місце збору до стодоли госп. Івана Ґелюка. Гостий повитав п. Лопушаньский пропонуючи на предсїдателя о. Маланчука, що зібрані з одушевленем приняли. Потім промовляв хорошо о. Маланчук, пояснив статути тов. І. Моровик, а тов. Киселиця в довшій промові пояснив народови вагу школи і читальнї. Опісля промовляв ще дуже переконуючо господар п. Михайло Сафраняк про вагу орґанізациї. Потім вписало ся відразу 40 членів, сума, як на малий присїлок, поважна. Ухвалено вступного 25 кр. і річної вкладки 20 кр. По триразовім оклику в честь цїсаря замкнено збори і відбулась забава, переплїтана тостами в честь гостий. *І. М.*

Пожар в Вашківцях н. Ч. В ночи з дня 18. на 19. червня с. р. навістило наше місточко страшне нещасте. Огонь знищив 15 домів. Перші, що явили ся на місци нешастя були п. п. Фрай ц. к. асистент староства і Юзефович ц. к. комісар стар. які зараз щиро заняли ся обороною. Прибули „Сїчи“ з Вашківцїв і Залуча, які головно причинили ся до побореня огню. Огонь спав був так нечайно, що в горіючих домах спали люди і певно були би пали в жертвою, якби не „Сїчовики“, які вибирали вікна горіючих хат дїставали ся до середини і спячих людий витягали з лїжок. Коли огонь удало ся зльокалїзувати прибула також чорторийска „Сїч“, яка змінила в праци до краю омучених вашківских „сїчовиків“. — Хотяй деякі будинки були обезпечені однак шкода, яку понесли погорільцї є велика і треба скорої помочи.

Смерть скупаря. В Кошицях на Угорщинї помер недавно тамошний мешканець Кираль. Цїле своє житє уходив за крайного бідака, котрий ледви міг з дня на день вижити. Із свояками не сходив ся майже нїколи і тому коли помер, не хотїли нїчого про него знати. Якжеж здивували ся по єго похоронї коли дізнали

ся, що скупар перед смертию прикликав до себе нотаря і зробив завіщане, котрим записав своїй сестрі, яка жила також в найбільшій нужді, величезний маеток і то в готівці. Гроші мав зашиті в подушці, именно 80.000 К, а окрім того мав в щадничій касі 30.000 корон і в цінних паперах 36.000 К. Всьо то забрала тепер сестра.

З міліонера жебрак. В Льондоні увязнила поліция пяного старого жебрака, котрий в поліциї назвав себе Фійльдом Едвардом. Перед кількома роками его імя було звістне в цілій Анґлії, бо він будував той підморский телеґраф, що веде попід Атлянтийский океан. Був богатим міліонером. В 1891 р. великий біржевий крах зробив з него жебрака. Міліонер стратив ціле свое майно, а в додатку всадили его до вязниці. Коли відсидів кару, купив собі ручний візок і возив на нім овочі, котрі продавав на улицях Льондону. Незадовго попав в наліг пяньства, став волоцюгою і жив до послідних часів з жебранини. Тепер віддали его до шпиталю алькоголіків.

ЦАРІ.

Циган, Русин, третий Лях
Про те говорили:
Як би царство хто їм дав,
Що-б вони робили?

Циган каже: „Як би так
Мое царство було,
То такого-б вже царя
На сьвіті не було:

„Я-б по шию в салї жив,
В сало-б одягав ся)
Сало їв, на салї спав,
Салом укривав ся“.

— „Ну, не диво такий цар!“
Русин промовляе:
Кому сало в голові,
Той сала бажае.

„А як би я був царем
Та мав царську волю,
Я би панів скасував,
Всїх пустив на волю“.

— Ет! дурні ви!“ — каже Лях:
„Не вміете жити!
А як би я був царем —
Знав би що зробити:

„Я би тілько захопив
Царську скарбівницю
Та ще-б таки того дня
Драпнув за границю!“

Степан Руданьский.

Видане Товариство „РУСКА РАДА“. За редакцию відповідае ІВАН ЗАХАРКО
З друкарнї „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Ів. Захарка.